

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'ESPAI PÚBLIC

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 6 d'abril de 2022 la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- La manca d'actuació municipal per netejar i mantenir en bones condicions la plaça d'Anna Frank, el carrer de Jaén i la travessia de Sant Antoni.
- La manca d'actuació municipal davant l'ocupació d'un immoble presumptament municipal a la travessia de Sant Antoni.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **al Districte de Gràcia** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 13 d'abril de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa. En data 8 de juny de 2022, la Sindicatura de Greuges de Barcelona va tenir coneixement que la petició d'informació havia estat **redirigida a la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica**.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 23 de desembre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informe de la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica. L'escrit exposa les gestions dutes a terme en referència amb la neteja de la plaça d'Anna Frank.

CONSIDERACIONS

1. Resposta municipal incompleta

Abans de res, aquesta Sindicatura vol manifestar que, en la informació facilitada en l'informe de resposta, hi manca informació, atès que no s'ha donat resposta a l'estat d'ocupació d'un immoble, presumptament municipal, a la travessia de Sant Antoni.

Aquesta actuació no es correspon amb el deure de col·laboració amb la Sindicatura ni amb els principis d'actuació d'una bona administració.

En conseqüència, es recorda a **la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica** l'obligació dels òrgans municipals, d'acord amb el que estableix la base III, apartat 3 del Reglament de funcionament de la Sindicatura de Greuges de Barcelona, d'aportar dades, expedients i, en general, tota la documentació necessària perquè pugui dur a terme les seves actuacions de supervisió.

2. Estat de neteja de la plaça d'Anna Frank

La Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (LBRL), atorga als municipis competència pròpia per a la prestació de la neteja viària, el medi ambient i la protecció de la salubritat pública.

El consistori informa que el 4 de març de l'any 2022 es va implantar la nova contracta del servei de neteja. L'actual contracta ha suposat un increment i una millora substancial en el servei.

Les millores implementades consisteixen en:

- Increment del servei de recollida de la fracció de paper i cartró en un 90%. Consistent en dos buidats diaris.
- Increment en la freqüència de recollida de la fracció de reciclables en un 45%.
- S'ha incrementat en 35 el nombre de contenidors de paper en la zona.
- S'han donat vuit contenidors més a la fracció de materials reciclables de la zona.
- Hi ha un total de 43 contenidors més a la zona.
- Increment de la quantitat de vehicles de recollida.
- S'han adaptat els horaris de recollida.

- S'ha ampliat la capacitat de càrrega dels vehicles de repàs.
- S'ha implantat el servei de repassos successius de l'entorn dels contenidors i papereres.
- S'ha incrementat el servei a les zones singulars.
- S'afegeixen tres equips de buidat de papereres que s'equipen amb vehicles de major capacitat a Gràcia.
- S'ha establert un equip de reforç.

Remarquen que, durant el període establert d'implantació, que era de tres mesos, els serveis s'han anat ajustant a les necessitats del servei progressivament.

Actualment, els serveis de què disposa la zona citada, són:

- Neteja amb aigua: cada dia de la setmana.
- Accions diverses: dimecres i diumenge (repàs...).
- Escombrada manual: cada dia de la setmana.

Així mateix, es va demanar al personal responsable de la contracta de neteja que comprovés més sovint l'estat de netedat de la plaça i s'apliquessin repassos en cas de ser necessari.

El dia 14 de desembre de 2022, a les 10.40 hores, es va fer una inspecció *in situ*, de la qual n'adjunten les imatges. S'observa que l'estat de netedat era bo:

- No es van observar excrements ni brutícia.
- El terra estava net de papers o altres residus propis de l'activitat humana.
- Les papereres tenien bosses de plàstic posades i estaven buides.
- Al cap d'uns minuts, van començar a sortir alumnes de l'escola de teatre que hi ha a la plaça menjant entrepans, per la qual cosa algun paper va caure a terra i va embrutar una mica la plaça.

En aquest punt volem recordar que la Carta de drets i deures de Barcelona preveu en l'article 31 el dret de la ciutadania a un medi ambient de qualitat, un entorn urbà sostenible i un **hàbitat lliure de residus**.

Així mateix, l'article XVIII de la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat recull el dret al medi ambient i preveu el compromís de les ciutats signatàries de defensar, entre altres, polítiques de gestió, reciclatge, reutilització i recuperació dels residus, així com d'executar totes les accions necessàries perquè la ciutadania apreciï, sense degradar-lo, el paisatge que envolta i configura la ciutat.

També l'article 26.1.a) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, estableix la recollida de residus i la neteja viària com un dels serveis mínims que ha de prestar qualsevol ajuntament.

D'acord amb les imatges aportades per la interessada i la resposta de la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica sembla acreditat que **l'estat de neteja de la plaça és acceptable**.

No obstant l'anterior, es valora positivament l'esforç de la Regidoria en el sentit de comprovar amb més assiduitat l'estat de netedat de la plaça i que s'apliquin repassos en cas de ser necessari.

3. Ocupació d'immoble, presumptament municipal, a la travessia de Sant Antoni.

El consistori no ens ha facilitat informació sobre aquest assumpte, com s'ha indicat anteriorment. No obstant això, amb la gravació d'imatges que va aportar la persona interessada a aquesta Sindicatura podem concloure que l'immoble ocupat és el que se situa a la travessia de Sant Antoni, número 12.

En aquest cas, **l'estat que presenta l'espai públic és lamentable**. És evident que aquesta situació és a plena llum del dia i de fàcil comprovació pels serveis municipals.

Aquesta Sindicatura ha pogut constatar a través del Portal de Contractació de la Generalitat de Catalunya que, en data 17 de febrer de 2023, es va licitar la tramitació urgent per procediment obert de les obres de desconstrucció de la finca núm. 12-12B de la travessia de Sant Antoni, dins l'àmbit de la unitat d'actuació AA E1 de la Modificació del Pla general metropolità (MPGM) en l'àmbit de la prolongació de la rambla del Prat, Districte de Gràcia, amb mesures de contractació pública sostenible. Actualment, el contracte està en fase d'avaluació.

A l'informe justificatiu de la contractació es diu que l'elecció d'aquest procediment és a causa del mal estat de conservació de l'edifici, la qual cosa fa que la contractació de les obres de desconstrucció sigui una necessitat inajornable, l'adjudicació de la qual s'ha d'accelerar per raons d'interès públic, per evitar possibles danys materials o personals.

Des d'aquesta Sindicatura entenem que **l'enderroc de l'edifici evitarà els problemes de salubritat i l'afectació als veïns que està ocasionant l'estat d'abandonament en què es troba.**

Els **principis de bona administració i d'eficàcia dels serveis públics** estan recollits al dret de la Unió Europea (article 41 de la Carta de drets fonamentals), als articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquest dret implica disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, respectant els drets i interessos legítims de la ciutadania, i capaç de resoldre els problemes de les persones de manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta a l'article XXIII, quan es refereix a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Un cop considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica està sent ajustada a dret.**

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica** que segueixi extremant els seus esforços per mantenir l'espai públic i els elements urbans en un estat de neteja i conservació adequat.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.